

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. дн. Димитър Веселинов Димитров.

Софийски университет „Св. Кл. Охридски“

за дисертационния труд на тема „Лингводидактологични аспекти на продължаващото обучение на учителите по БЕЛ“

на проф. Магдалена Костова-Панайотова

за присъждане на научната степен доктор на науките

в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по литература)

1. Биографични бележки

Магдалена Костова-Панайотова е завършила “Българска филология” през 1991 в СУ “Св. Климент Охридски” като магистър по филология с придобита учителска правоспособност и специалист по българска литература. Придобила е първи клас квалификация на педагогическа правоспособност в ДИУУ през 1998 като филолог експерт в областта методика на обучението. През 1997 г. става доктор по филология (ВАК).

Работила е като учител в 142 езикова гимназия до 2006 г., София. Водила е лекционни курсове по българска и руска литература към ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий” в периода до 2000 г., както и лекционни курсове към катедрите по Руска литература и Теория на литературата в СУ “св. Кл. Охридски” до 2005 г.

От 2006 година с конкурс работи като редовен доцент в ЮЗУ “Неофит Рилски”. Преподава различни литературни дисциплини, ръководител е на Летния семинар по български език, литература и култура към Югозападния

университет с подкрепата на МОН за сънародници по 107 Постановление на МС от 2017 до 2023 г. вкл.

От 2011 година е избрана за професор, като от 2006 до 2015 година е била и заместник-декан по научноизследователската дейност на Филологическия факултет в ЮЗУ "Неофит Рилски" за два мандата, а от 2015 до края на ноември 2023 година - декан на Филологическия факултет за два мандата. През 2022 г. е била проверител в ДИУУ на Софийския университет на изпити за ПКС. От 2023 г. е назначена на 1/2 щат като професор към ДИУУ.

Като зам. декан и декан е работила по създаване на акредитирани докторантски програми, всички акредитационни документи, документи за следакредитационен контрол, за оценка на качеството за всички специалности. Била е и експерт към МОН по различни програми, член и председател на експертни групи към НАОА. Участник, експерт и ръководител в над 20 проекта към МОН. Оценител на образователни проекти към МОН по двустранно сътрудничество – 2012 – 2016 – Швейцария, Австрия - Оценител към Фонд Научни изследвания на над 50 проекта – секции „Млади учени“, „Научна периодика“ „Фундаментални научни и научноприложни изследвания и конкурс „Идеи“. 2008 – 2017 - Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси». Съставител и рецензент на учебни помагала.

Освен проектите към ФНИ в подкрепа за научна периодика за научното списание „Езиков свят“ (Scopus), на което Магдалена Панайотова е главен редактор, други международни и национални проекти в последните три години, по които работи са:

1. Проект "Иновативно образование в хуманитарни и социални науки чрез цифрова трансформация и модернизация на учебните програми във Великотърновския университет "Св. Св. Кирил и Методий", Софийския

университет "Св. Климент Охридски", Югозападния университет "Неофит Рилски" – координатор (2021 – 2023)

2.,,Модерн-А: Модернизация в партньорство чрез дигитализация на Академичната ексистема, финансиран от Оперативна програма „наука и образование за интелигентен растеж, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инветсионни фондове - член на Надзорния съвет (2021 – 2023)

3. Национална научна програма „Развитие и утвърждаване на блогристиката в чужбина“ 2022 -2023. Член на Изпълнителния съвет на Консорциума.

4. Клада Д01-167 от 28.07.2022 - Е-инфраструктура за технологии и ресурси за българско езиково и културно наследство - МОН - 2022 - 2023

Тя е член на ПЕН Интернешънъл клуб, България, Член на Съюза на българските учени, както и член на редакционния съвет на сп. „Вестник славянских культур“, Москва, Web of science -<http://www.vestnik-sk.ru/russian/redakcziya/sovet> = WOS и член на редакционния съвет на сп. “Чуждоезиково обучение“ (Foreign Language Studies), Web of science, а също и на редколегията на списанията: сп Open Journal Studies http://centerprode.com/ojsl/ojsl_editorial_team.html и сп. American International Journal of Humanities and Social Science <http://aijhss.cgrd.org/index.php/international-advisory-board>

До 2023 г. проф.Магдалена Панайотова е автор на 13 научни книги и над 150 статии в специализирания периодичен печат. Автор и съавтор на 4 учебни помагала и три енциклопедии – „От А до Я“ на издателство „Труд“, Тритомна енциклопедия на същото издателство и „Герои на световната литература“, на Академично издателство „Марин Дринов“.

Всичко това дотук чертае облика ѝ на учен със сериозна експертна, публикационна и проектна дейност.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд с название „Лингводидактологични аспекти на продължаващото обучение на учителите по БЕЛ“ със състои от Увод, шест части, заключение и библиография. Той представя модел на литературното обучение за продължаващата подготовка на учителите, свързан с новите потребности на литературното образование, модел на четене чрез литературни текстове.

В увода се обосновава лингводидактологията като база за изследването и се открояват актуалните аспекти на проблема на фона на десетилетните реформи в българското образование .

Първа глава се фокусира върху основни понятия в текста на дисертацията като канон, класика, наследство, съвременност и др. и тяхното преосмисляне.

Втората глава се съсредоточава върху възможността да създаде модел върху така наречената „златна“ българска класика – изучавани произведения от Ботев до Талев в гимназиалния курс на обучение – тезиси и анализи. Към всеки от авторите е приложена хрестоматийна извадка от критически творби в помощ на учителите от продължаващото обучение.

Трета глава продължава анализите на произведения от новата българска класика – автори и творби, включени в новите програми на гимназиалния курс по български език и литература като Ем. Станев, Н. Хайтов, Й. Радичков, Ст. Стратиев и В. Пасков.

Четвърта глава се насочва към автори „Извън канона“ с разбирането, че възприемането на каноничните произведения е добре да се постави на фона

на неканоничните, за да бъде видяна в перспективата на други явления „учебникарската“ българската литература от периода 1944-89 г.

В петата глава са избрани петима автори от най-новата българска литература, знакови, според Магдалена Панайотова за развоя на литературата от периода на двадесет и първи век. Последната част от тази глава прави своеобразен преглед на някои най-нови български романи, очевидно без претенции за създаване на някаква емблематична поредица от творби, които да бъдат нов канон, а по-скоро с идеята за очертаване на някои тенденции в областта на разказа и романа в най-новата българска литература.

Дидактологичният корпус на шестата глава съдържа няколко приложения в помощ на учителите: достъпно изведени правописни правила, разработка върху литературноинтерпретативното съчинение и върху есето.

Заклучението обобщава концептуалните идеи на авторката по отношение на бъдещето на литературното образование и ролята на учителя по БЕЛ в новите социални и комуникативни условия.

Библиографията съдържа 302 заглавия по темата на дисертацията.

Авторефератът на текста представя коректно съдържанието на труда.

Като препоръка бих предложил дисертацията да бъде издадена, за да бъде в помощ на учителите от продължаващото обучение.

В заключение, смятам, че дисертационният труд на тема „Лингводидактологични аспекти на продължаващото обучение на учителите по БЕЛ“ за присъждане на научната степен „доктор на науките“ в направление 1.3 Педагогика на обучението по (Методика на обучението по литература) притежава качествата на такъв, поради което препоръчвам на уважаемото жури да гласува за присъждане на степента на проф. Магдалена Костова-Панайотова.

София

Дата....

проф. дн. Димитър Веселинов Димитров